

PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2018)0095

Európska stratégia podpory bielkovinových plodín

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. apríla 2018 o Európskej stratégii podpory bielkovinových plodín – podporovanie produkcie bielkovinových plodín a strukovín v európskom poľnohospodárskom odvetví (2017/2116(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. marca 2011 s názvom Deficit bielkovín v EÚ: ako riešiť dlhodobý problém?¹,
- so zreteľom na návrh Komisie zo 14. septembra 2016 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (súhrnné nariadenie) (COM(2016)0605), a jeho zmenu, ktorej cieľom bolo zahrnúť doň požiadavku, aby Komisia do konca roka 2018 uverejnila plán v oblasti bielkovín²,
- so zreteľom na Európske vyhlásenie o sóji, ktoré Nemecko a Maďarsko predložili 12. júna 2017 Rade pre poľnohospodárstvo a ktoré následne podpísalo 14 členských štátov³,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady 93/355/EHS z 8. júna 1993 o uzatvorení Memoranda o porozumení medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Spojenými štátmi americkými o olejninách v rámci Všeobecnej dohody o clách a obchode (GATT)⁴,
- so zreteľom na dokument prijatý Valným zhromaždením OSN 25. septembra 2015 s názvom Transformujeme náš svet: agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, a najmä na jeho ciele udržateľného rozvoja č. 2, 12 a 15,

¹ Ú. v. EÚ C 199 E, 7.7.2012, s. 58.

² Pozri správu o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2012/2002, (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1305/2013, (EÚ) č. 1306/2013, (EÚ) č. 1307/2013, (EÚ) č. 1308/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014, (EÚ) č. 652/2014 a rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 541/2014/EÚ (A8-0211/2017).

³ Generálny sekretariát Rady, 10055/17, Brusel, 7. júna 2017.

⁴ Ú. v. ES L 147, 18.6.1993, s. 25.

- so zreteľom na rozhodnutie, ktoré prijalo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov na svojom 68. zasadnutí, oficiálne vyhlásiť rok 2016 za Medzinárodný rok strukovín pod záštitou Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO)¹,
 - so zreteľom na štúdiu, ktorú dala vypracovať tematická sekcia B Európskeho parlamentu na žiadosť Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka s názvom Environmentálna úloha bielkovinových plodín v novej spoločnej poľnohospodárskej politike²,
 - so zreteľom na vypočutie v Európskom parlamente týkajúce sa zlepšenia zásobovania Európy bielkovinovými plodinami,
 - berúc do úvahy vyhlásenie o dunajskej sóji z 19. januára 2013,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a stanovisko Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (A8-0121/2018),
- A. keďže Európska únia trpí veľkým deficitom rastlinných proteínov z dôvodu dopytu odvetvia chovu hospodárskych zvierat, ktoré je závislé od dovozu krmív z tretích krajín, čo je situácia, v ktorej sa, žiaľ, dosiahol len malý pokrok, a to napriek mnohým vyhláseniam zámerov a iniciatívam v tejto oblasti počas viac ako 15 rokov a napriek využívaniu vedľajších produktov z výroby biopalív v krmive; keďže súčasná situácia, pre ktorú je príznačný dovoz rastlinných proteínov (najmä sóje) z Južnej Ameriky, je neudržateľná a dokazuje, že by sme mali podniknúť energetickejšie kroky, a to najmä s cieľom zlepšiť udržateľnosť tohto dovozu;
 - B. keďže je dôležité obmedziť rozsiahlu závislosť Únie od dovozu bielkovinových plodín, ktoré sa používajú prevažne na krmivo; keďže okrem vplyvu na životné prostredie v regiónoch produkujúcich sóju súčasná situácia nesie so sebou značné riziká predovšetkým pre odvetvie živočíšnej výroby, pretože nestálosť cien na medzinárodných trhoch sa výrazne zvýšila;
 - C. keďže sa Európsky parlament pri mnohých príležitostiach vyjadroval k bielkovinám a potrebe európskeho bielkovinového plánu, ale keďže jeho iniciatívy nemali skutočný účinok, ktorý by mohol zmeniť závislosť Európy od iných, pokiaľ ide o dodávky rastlinných bielkovín;
 - D. keďže po vypuknutí krízy tzv. choroby šialených kráv sa oprávnene uložiť zákaz používania živočíšnej múčky v krmive³, ale toto malo za následok prudké zvýšenie dovozu sóje z Latinskej Ameriky;
 - E. keďže následne Únia vyčleňuje na bielkovinové plodiny len 3 % svojej ornej pôdy a dováža viac ako 75 % dodávok rastlinných bielkovín, najmä z Brazílie, Argentíny a zo

¹ Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), Medzinárodný rok strukovín: výživné osivá pre udržateľnú budúcnosť.

² IP/B/AGRI/IC/2012-067 (PE 495.856).

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 z 22. mája 2001, ktorou sa stanovujú pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií (Ú. v. ES L 147, 31.5.2001, s. 1).

Spojených štátov;

- F. keďže odvetvia chovu hospodárskych zvierat v Únii sú mimoriadne citlivé na nestálosť cien a narušanie hospodárskej súťaže a závisia od dovozu dostupných a vysoko kvalitných rastlinných bielkovín, čo predstavuje skutočnú výzvu pre európske poľnohospodárske podniky;
- G. keďže európske bielkovinové plodiny prinášajú vedľajšie olejnaté produkty, ktoré môžu prispieť k obehovému hospodárstvu a byť cenné pre ľudskú spotrebu, energiu z obnoviteľných zdrojov alebo výrobu ekologickej chémie; keďže zmiešaná produkcia bielkovín a vedľajších produktov v Európe umožňuje znížiť dovoz geneticky modifikovaných bielkovín a biopalív, ktoré prispievajú k odlesňovaniu;
- H. keďže problematika rastlinných bielkovín používaných v krmivách sa príliš často analyzovala z hľadiska látok bohatých na bielkoviny v kombinácii s našim deficitom rastlinných bielkovín a s výskumom surovín určených na dopĺňanie kŕmnych dávok hospodárskych zvierat;
- I. keďže pri otázke rastlinných bielkovín v Európe treba použiť ucelenejšiu analýzu s cieľom vypracovať si dlhodobú stratégiu a maximálne využiť radu nástrojov, ktoré máme k dispozícii, na zvýšenie účinnosti opatrení na zníženie našej závislosti od dovážaných rastlinných bielkovín; keďže táto stratégia je nástroj pri prechode na udržateľnejšie agropotravinárske a poľnohospodárske systémy;
- J. keďže proteíny, podobne ako energia, sú základnou súčasťou našich potravín a môžu byť poskytnuté v rastlinnej alebo živočíšnej podobe;
- K. keďže rastlinné bielkoviny sú ústredným prvkom pri riešení problémov v oblasti potravinovej bezpečnosti a sebestačnosti (pre potraviny a krmivá), ochrany životného prostredia, globálneho otepľovania a energie z obnoviteľných zdrojov; keďže sú nevyhnutné pre život a nachádzajú sa vo všetkých potravinách, ktoré konzumujú či už ľudia, alebo zvieratá;
- L. keďže celková európska produkcia surovín bohatých na bielkoviny stúpila od roku 1994 do roku 2014 z 24,2 na 36,3 milióna ton (+50 %), no súčasne došlo k zvýšeniu spotreby z 39,7 milióna ton na 57,1 milióna ton (+44 %); keďže celkový bielkovinový deficit Únie (20,8 ton v roku 2014) preto rastie; keďže svetový trh s rastlinnými bielkovinami napojený na trh so sójou a sójovou múčkou sa za posledných 50 rokov výrazne rozšíril a keďže spotreba týchto surovín vzrástla vo všetkých členských štátoch, pričom spotreba sóje stúpila z 2,42 milióna ton v roku 1960 na približne 36 miliónov ton v súčasnosti; keďže odvetvie chovu hospodárskych zvierat v EÚ je vo veľkej miere závislé od dovozu sójových bôbov a múčky z tretích krajín, hlavne z Južnej Ameriky; keďže na uspokojenie dopytu po sóji v EÚ sa využíva takmer 15 miliónov ha, z ktorých 13 miliónov ha sa nachádza v Južnej Amerike;
- M. keďže pestovanie bielkovinových plodín prináša výraznú pridanú hodnotu pre životné prostredie, ktoré nie je ohrozené súvisiacim používaním prípravkov na ochranu rastlín;
- N. keďže v posledných rokoch sa Čína stala najväčším svetovým dovozcom sóje a uplatnila svoju vlastnú originálnu a netransparentnú stratégiu bezpečnosti dodávok, ktorá sa vykonáva mimo tradičných trhových mechanizmov a zakladá sa na

pestovateľských zmluvách s najväčším svetovým dodávateľom sóje, Brazíliou, a na obrovských investíciách v tejto krajine do výroby, spracovania (drvenia) a dopravnej infraštruktúry prístavov, a to na úkor životného prostredia; keďže táto stratégia internacionalizácie zo strany čínskeho agropotravinárskeho odvetvia by mohla mať vplyv na súčasné zásobovanie trhu EÚ sójou a repkou olejnou a ohroziť stabilitu trhov Únie, ktorá je takisto veľkým zákazníkom Brazílie;

- O. keďže väčšina sóje dovezenej najmä zo Severnej a Južnej Ameriky je z geneticky modifikovaných plodín a keďže európski spotrebiteľia nedôverujú tejto technológii; keďže rastie záujem o miestne geneticky nemodifikované produkty a rastú obavy z uhlíkovej stopy dovozu; keďže v rámci EÚ mnoho producentov sójových bôbov a spracovateľov, výrobcov krmív, zástupcov potravinárskeho priemyslu (výrobcov mäsa, mlieka a vajec a iných používateľov sójových bôbov), obchodných reťazcov a iných relevantných inštitúcií podporuje udržateľné certifikované systémy produkcie sójových bôbov bez geneticky modifikovaných organizmov;
- P. keďže na uspokojovanie potravinových potrieb EÚ prešlo európske poľnohospodárstvo transformáciou v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP); keďže sa zintenzívnili a otvorili trhy s poľnohospodárskymi produktmi a surovinami, čo viedlo k zvýšeniu závislosti EÚ od dovozu rastlinných bielkovín zo Severnej a Južnej Ameriky; keďže globalizácia priniesla zblížovanie stravovacích návykov a špecializáciu poľnohospodárskych podnikov, čo viedlo k vzniku veľkého počtu vstupov na dlhé vzdialenosti na výrobu bielkovín či syntetických dusíkatých hnojív alebo surovín bohatých na bielkoviny na kŕmenie hospodárskych zvierat, s vplyvom na životné prostredie a klímu;
- Q. keďže produkcia bielkovinových plodín, najmä sóje, dovážanej na výrobu krmív, je jednou z hlavných hnacích síl zmeny využívania pôdy a je hlavnou hnacou silou globálneho odlesňovania v mnohých regiónoch mimo Európy; keďže zvýšené pestovanie európskych bielkovinových plodín by mohlo predstavovať dôležitý doplnok k opatreniam na podporu dodávateľských reťazcov poľnohospodárskych komodít bez odlesňovania; keďže riešenie globálneho problému odlesňovania a degradácie lesov a stalo sa ešte dôležitejším v kontexte programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 a Parížskej dohody o zmene klímy;
- R. keďže potreba dusíka nevyhnutného na výživu rastlín a produkciu rastlinných bielkovín s výnimkou strukovín sa v súčasnosti zabezpečuje najmä prostredníctvom syntetických dusíkatých hnojív, ktorých výroba je drahá a energeticky náročná, ktorá spôsobuje znečistenie zdrojov vody a ovzdušia a ktorá zanecháva výraznú ekologickú stopu vzhľadom na veľké množstvo fosílného paliva, ktoré sa spotrebúva počas výrobného procesu; keďže to neprispieva k cieľu, ktorým je obehové hospodárstvo a efektívnejšie využívanie našich zdrojov a tokov odpadu; keďže za týchto okolností je potrebné sa opätovne zamyslieť nad otázkou bielkovín, a to od výroby až po spotrebu, pokiaľ ide o produktívny výkon a environmentálne správanie založené na uspokojivejšom riadení cyklu dusíka vrátane využívania a vývoja organických dusíkatých hnojív, ako sú napr. recyklované živiny z tokov organických odpadov, napríklad živočíšneho hnoja;
- S. keďže na zníženie závislosti EÚ od dovozu rastlinných bielkovín je potrebné sa zamerať nielen na plodiny bohaté na bielkoviny, ktoré uspokojujú potreby prežívavcov a ostatných zvierat, ale aj na všetky ostatné plodiny (vrátane plôch vysiatych krmovinami a trávnatých plôch), ktoré sa napriek svojmu nižšiemu obsahu bielkovín pestujú na

rozsiahlych plochách v celej Únii; keďže existujú mnohé prínosy pasenia prežúvavcov na pastvinách vrátane zníženia nákladov na poľnohospodárske vstupy;

- T. keďže bez zlepšenia ziskovosti týchto plodín nedôjde k žiadnemu zvýšeniu výroby rastlinných bielkovín a je potrebné v súčasnosti uplatňovať strategický, účinný a ambiciózny plán zásobovania rastlinnými bielkovinami s cieľom podporiť udržateľný rozvoj európskeho poľnohospodárstva; keďže takýto plán si vyžaduje mobilizáciu viacerých politík Únie a predovšetkým SPP;
- U. keďže v posledných desaťročiach Únia využíva tri hlavné páky na podporu cieľa európskej bielkovinovej nezávislosti, a to dobrovoľnú viazanú pomoc pre bielkovinové plodiny a olejniny, politiku EÚ v oblasti biopalív a podmienenosť 30 % priamej podpory zavedenej na základe poslednej reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky v súvislosti s vykonávaním ekologizačných opatrení vrátane povinnosti vyčleniť 5 % ornej pôdy na oblasti ekologického záujmu a rozhodnutia povoliť plodiny viažuce dusík a medziplodiny;
- V. keďže záujem poľnohospodárov o plodiny, ktoré viažu dusík, a plodiny bohaté na bielkoviny výrazne vzrástol, pretože pomáhajú poľnohospodárom plniť požiadavky v rámci ekologickej politiky, a keďže tento záujem bude motivovať šľachtiteľov rastlín k obnove alebo zvýšeniu ich činností súvisiacich s týmito plodinami;
- W. keďže opatrenia zavedené v rámci SPP počas rokov 2000 – 2013 samy osebe nedokázali zvrátiť klesajúci trend ani stagnáciu produkcie bielkovín v Európe, ale keďže od roku 2013 kombinácia tejto podpory s ekologizačným opatrením, na základe ktorého sa povoľuje pestovanie bielkovinových plodín v oblastiach ekologického záujmu, viedla k výraznému zvýšeniu produkcie bielkovinových plodín v EÚ;
- X. keďže politická dohoda o spoločnej poľnohospodárskej politike, ku ktorej dospel Európsky parlament, Rada a Komisia v roku 2013, počíta s možnosťou pestovania plodín viažucich dusík v oblastiach ekologického záujmu;
- Y. keďže výskum ukázal, že výrobcovia krmív často pridávajú viac bielkovín do potravín, ako sa to považuje za potrebné, a keďže zvýšenie efektivity sa môže dosiahnuť prostredníctvom presnejšieho stanovenia obsahu bielkovín podľa cieľových druhov;
- Z. keďže z dôvodu nízkeho podielu pestovania bielkovinových plodín v EÚ klesá počet výskumných programov zameraných na rastlinné bielkoviny, s čím súvisí pokles odbornej prípravy, inovácií a získavania praktických skúseností v EÚ; keďže účinnosť inovácií by sa mala zlepšiť a mala by sa zintenzívniť politika v oblasti výskumu bielkovín, čo však prinesie úspech len na základe podpory strednodobými až dlhodobými politickými záväzkami; keďže politika v oblasti výskumu bielkovín by mala zahŕňať aj pestovanie domácich strukovín prispôbených na miestne podmienky;
- AA. keďže podpora činností v oblasti šľachtenia rastlín bude dôležitá pre rozvoj nových odrôd bielkovinových plodín, ktoré môžu prispieť k zvýšeniu produkcie bielkovín v EÚ; keďže efektívne činnosti v oblasti šľachtenia rastlín si vyžadujú dostatočne financovanú dlhodobú politiku v oblasti výskumu a vhodné regulačné prostredie, ktoré podporuje inovácie;
- AB. keďže Komisia už financovala a je v procese financovania niekoľkých významných

projektov vrátane tých, ktoré sa nachádzajú v kapitole „SFS-44 – 2016 – Spoločný program šľachtenia rastlín na zníženie závislosti EÚ a Číny od dovozu bielkovín“; keďže by sa mala zabezpečiť primeraná komunikácia, šírenie a využívanie výsledkov týchto projektov, aby budúce politické rozhodnutia v tejto oblasti boli založené na dôkazoch;

AC. keďže náklady na sóju sa od roku 2007 v reálnom vyjadrení zhruba zdvojnásobili;

1. domnieva sa, že je načas zaviesť komplexný európsky strategický plán v oblasti produkcie a zásobovania rastlinnými bielkovinami, ktorý by sa zakladal na trvalo udržateľnom rozvoji všetkých plodín pestovaných v celej Únii; okrem toho sa domnieva, že táto zmena si vyžaduje podstatnú zmenu našich výrobných systémov s cieľom splniť požiadavky na živobytie poľnohospodárov a požiadavky obehového hospodárstva a trvalo udržateľnej poľnohospodárskej výroby na základe zásad, ako je agroekológia a iné postupy šetrné k životnému prostrediu vrátane stratégie kŕmenia prežúvavcov s nízkymi vstupmi založenej na trvalých pasienkoch alebo dočasných trávnatých porastoch na ornej pôde;
2. vyzýva Komisiu, aby prijala okamžité opatrenia zamerané na odstránenie akéhokoľvek zníženia súčasnej úrovne produkcie bielkovinových plodín, pričom sa náležite zohľadnia environmentálne prínosy odvodené z konvenčného pestovania plodín viažucich dusík v oblastiach ekologického záujmu;
3. konštatuje, že bielkovinové plodiny môžu byť prospešné pre životné prostredie vzhľadom na ich potenciál zadržiavania dusíka zo vzduchu; dodáva, že tieto výhody zahŕňajú zníženie využívania hnojív na báze fosílnych palív, zlepšenie kvality a úrodnosti pôdy a pri striedaní plodín zníženie rozsahu chorôb z nepretržitého pestovania jedného druhu plodín a ochranu a posilnenie biodiverzity; okrem toho zdôrazňuje, že biologické viazanie dusíka týmito plodinami môže prispieť k zníženiu nákladov na vstupy a možných negatívnych environmentálnych účinkov súvisiacich s nadmerným používaním hnojív;
4. vyzýva na vytvorenie európskej platformy s podporou Strediska EÚ pre monitorovanie trhu s plodinami s cieľom umožniť: identifikáciu európskych oblastí pestovania bielkovinových plodín podľa kategórie plodín a umiestnenia, vytvorenie technických referencií, ktoré sú prístupné všetkým poľnohospodárom, stanovenie európskej kapacity na produkciu bielkovín s cieľom uľahčiť uvedenie na trh a katalogizáciu všetkých verejných aj súkromných výskumných činností vykonávaných v oblasti bielkovín;
5. odporúča zamerať sa na všetky zdroje rastlinných bielkovín, a teda na plodiny používané v potravinách a krmivách, a na regulačnú podporu pre rozvoj a marketing nových rastlinných bielkovín; okrem toho sa domnieva, že by sa mal uskutočniť ďalší výskum alternatívnych zdrojov bielkovín;
6. uznáva, že produkcia sóje v Južnej Amerike je hlavným faktorom zmeny vo využívaní pôdy a spôsobuje viacnásobné ekologické problémy, ako je napríklad kontaminácia podzemnej vody pesticídmi, erózia pôdy, úbytok vody a odlesňovanie vedúce k ničivej strate biodiverzity; uznáva, že produkcia sóje má negatívne sociálne a zdravotné dôsledky v producentských krajinách, ktoré ešte zhoršujú slabé práva v oblasti držby pôdy, zaberanie pôdy, násilné vyhánanie z pôdy a iné porušovanie ľudských práv;

7. pripomína, že kríza tzv. choroby šialených kráv v 90. rokoch 20. storočia a zákaz používania spracovaných živočíšnych bielkovín v krmive pre zvieratá, ako sa stanovilo v nariadení (ES) č. 999/2001, zvýšili dopyt po rastlinných bielkovinách v Európe; poznamenáva, že v európskom sektore chovu rýb sa používajú alternatívne zdroje európskeho bielkovinového krmiva, ako je rybia múčka;

Viacnásobné ciele plánu

8. domnieva sa, že tento plán by mal maximalizovať udržateľnú produkciu biomasy vo všetkých relevantných poľnohospodárskych oblastiach rozšírením trvalých rastlinných porastov, z ktorých časť sa môže vyčleniť na dodávky bielkovín;
9. domnieva sa, že je potrebné sústrediť sa najmä na potenciál strukovín, či už ide o zrná alebo kŕmne strukoviny, keďže táto skupina rastlín vykazuje viaceré poľnohospodárske, hospodárske a environmentálne prínosy, pričom ich hlavnou výhodou je, že viažu dusík zo vzduchu pomocou symbiotického systému, ktorý znižuje potrebu používania syntetických dusíkatých hnojív, a vyžadujú si len nepatrné používanie pesticídov; zdôrazňuje, že strukoviny pripravujú dobrú štruktúru pôdy pre nasledujúce plodiny vďaka zanechaniu dusíka, čo môže zvýšiť výnosy o 10 až 20 %; poukazuje na to, že striedanie plodín zvyšuje kvalitu pôdy, znižuje rozšírenie chorôb a podporuje biodiverzitu;
10. okrem toho zdôrazňuje, že v systémoch striedania plodín vrátane strukovín sa prerušujú reprodukčné cykly škodcov a patogénov, čím sa znižuje rozšírenie chorôb rastlín a potreba používať pesticídy; poukazuje na to, že ďalším prínosom je, že prerušením každoročných monokultúr sa zvýši aj biodiverzita;
11. odporúča podporovať, najmä v rámci SPP, pestovanie sóje v EÚ tým, že sa stane rentabilné a konkurencieschopné, keďže nové odrody v súčasnosti otvárajú nové možnosti pre niektoré regióny, kde sa plodina môže adaptovať, ale poznamenáva, že by to nemalo zatieniť pestovanie iných bielkovinových plodín (lupina, bôb, hrach, cícer, arašidy, bôb obyčajný atď.); domnieva sa, že táto široká škála by umožnila maximalizáciu produkcie bielkovín vo všetkých regiónoch Európy v závislosti od miestnych klimatických podmienok;
12. žiada, aby sa venovala väčšia pozornosť obhospodarovaniu trávnatých plôch a d'ateliny, ktoré vzhľadom na to, že pokrývajú rozsiahle plochy, výrazne prispievajú k uspokojovaniu potrieb bielkovín v krmivách (len pre prežúvavcov); konštatuje, že strukoviny, ako sú d'atelina, sa môžu dobre presadzovať v oblastiach s trávnatým porastom;
13. odporúča, aby rastlinné bielkovinové plodiny ako sója, lucerna, bôb, hrach a plodiny, ako sú d'atelina, vičenc vikoľistý a mnohé iné strukoviny boli opätovne začlenené do rozsiahleho pestovania a do systému krmovín;
14. považuje za potrebné vypracovať miestne a regionálne reťazce na produkciu a spracovanie bielkovín vytvorením skupín poľnohospodárov a vytvorením užších prepojení medzi poľnohospodármi pre plodiny pestované na ornej pôde a pre chovateľov dobytka (dodávateľské zmluvy a zmluvy o výmene, vybudovanie decentralizovaných malých a stredne veľkých zariadení na biorafináciu ekologických bielkovín), na výmenu poznatkov o vhodných odrodách strukovín, striedaní plodín a o

pôde; považuje za vhodné, aby sa na tento účel prostredníctvom spoločnej poľnohospodárskej politiky pomáhala prevádzkovateľom, ktorí riskujú tým, že vstupujú do krátkych dodávateľských reťazcov pre potraviny a krmivá na báze bielkovín; zdôrazňuje význam priamych zmlúv medzi pestovateľmi a výrobcami krmív;

15. nabáda ku podpore výroby vysoko kvalitných odrôd rastlinných bielkovín bez GMO s jasnou vysledovateľnosťou a označovaním (s ohľadom na ich miesta produkcie a použité metódy) v reakcii na zvyšujúci sa záujem európskych spotrebiteľov o produkty bez GMO;
16. považuje za potrebné podporovať väčšiu sebestačnosť poľnohospodárskych podnikov v oblasti krmiva pre dobytok na úrovni poľnohospodárskeho podniku a na regionálnej úrovni v prípade prežúvavcov, ako aj v prípade monogastrických zvierat, a to aj prostredníctvom produkcie krmiva v poľnohospodárskom podniku;
17. považuje za žiaduce minimalizovať straty na úrode a organické zvyšky a zvýšiť výživovú hodnotu zlepšením podmienok zberu, skladovania a spracovania (sušenie, balenie atď.);
18. zastáva názor, že v záujme zvýšenia produkcie rastlinných bielkovín je potrebné zvýšiť ziskovosť týchto plodín a zaviesť postupy, ako napr. striedanie plodín (minimálne tri roky) a podsev pre strukoviny, a zvýšiť miešanie odrôd a plodín v rámci strukovín (ďatelina/repka, tritikale/hrach atď.) a krmovín (tráva, ďatelina, súraž atď.) s cieľom posúvať sa smerom k udržateľnejšiemu agropotravinárskemu systému a podporovať prechod z monokultúrnych plodín náročných na vstupy na diverzifikovaný agroekologický systém v rámci a mimo EÚ;
19. požaduje, aby sa začala výskumná práca v oblasti: vhodnosti používania striedania plodín a pestovania zmiešaných plodín; výberu nových odrôd a druhov, ktoré poskytujú poľnohospodárom flexibilitu na prispôbenie sa zmene klímy; odolnosti voči stresu, miešania plodín; zlepšovania výnosov; obsahu bielkovín a stráviteľnosti krmív pre zvieratá (naklíčené semená, semená repky olejnej atď.); zvyšujúcej sa odolnosti rastlín voči chorobám; biológie klíčivosti burín ako funkcie kontroly buriny; konverzie krmiva; a biostimulátorov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby poľnohospodári mali koherentný súbor nástrojov vrátane riadiacich postupov, techník a výrobkov na ochranu rastlín na boj proti škodcom a ďalším faktorom, ktoré môžu negatívne vplyvať na výnos a rast plodín;
20. požaduje vysoké investície do výskumu vrátane výskumu odrôd na zlepšenie agronomických vlastností týchto plodín, na zvýšenie ekonomickej atraktívnosti bielkovinových plodín, pretože môžu trpieť v porovnaní s maržami, ktoré možno získať z iných plodín, na získanie viacerých odrôd plodín s cieľom zabezpečiť výnosy, vyriešiť agronomické problémy, ktoré obmedzujú pestovanie bielkovinových plodín, a zabezpečiť, aby objem bol dostatočný, čo je nevyhnutné na štrukturalizáciu produkcie a distribučných reťazcov; zdôrazňuje, že je takisto potrebné vyvíjať bielkovinové plodiny, ktoré sú prispôbené európskej klíme, zvýšiť ich bielkovinovú hodnotu a zaistiť bezpečnosť pre investície na podporu výskumu;
21. odporúča rozsiahlejšie využívanie presného poľnohospodárstva najmä prostredníctvom digitalizácie s cieľom čo najpresnejšie stanoviť vstupy pre rastliny, ako aj kýmne dávky

zvierat s cieľom obmedziť plytvanie a určité druhy znečistenia, a zároveň odporúča väčšie využitie mechanického odstraňovania buriny;

22. plánuje podporovať: nadobúdanie nových poznatkov; prenos poznatkov; základnú odbornú prípravu a ďalšie vzdelávanie; a podporovať všetky ostatné druhy aplikovaných inovácií a výskum v oblasti ľudských potravín a krmív;
23. požaduje, aby sa podporovali všetky formy inovácií a aplikovaného výskumu prostredníctvom výmeny skúseností a poznatkov a zapájaním miestnych zainteresovaných strán, ktoré ponúkajú inovačné riešenia;
24. požaduje kritériá udržateľnosti pre dovoz krmív s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľnú produkciu bielkovinových plodín v tretích krajinách, ktorá nemá negatívny environmentálny alebo sociálny vplyv;
25. zdôrazňuje významnú úlohu, ktorú môže zohrávať vzdelávanie v oblasti stravovania pri formovaní požiadaviek na potraviny; zdôrazňuje, že treba prijať usmernenia týkajúce sa stravovania na úrovni EÚ alebo na úrovni členských štátov so zameraním na podporu zdravého stravovania a zároveň riešiť environmentálne problémy spojené s produkciou potravín;
26. považuje za dôležité zintenzívniť technickú podporu pre poľnohospodárov a poradenské služby s cieľom podporovať udržateľnú výrobu bielkovinových obilnín a krmovín;

Nástroje plánu

27. domnieva sa, že tento plán si vyžaduje mobilizáciu a zosúladenie viacerých politík EÚ: SPP; politika v oblasti výskumu. politiky v oblasti opatrení týkajúcich sa životného prostredia a klímy; energetická politika; susedská politika a obchodná politika;
28. domnieva sa, že je dôležité, aby SPP podporovala pestovanie bielkovinových plodín pomocou rôznych opatrení, ako sú napr. dobrovoľné viazané platby, ktoré by sa nemali obmedzovať na plodiny a regióny, ktoré majú ťažkosti, s cieľom poskytnúť priestor pre viac opatrení, a ekologizačné platby, ale aj prostredníctvom druhého piliera, a to najmä agroenvironmentálnymi opatreniami v oblasti ekologického poľnohospodárstva a iných druhov poľnohospodárstva, kvalitou investícií, poľnohospodárskym poradenským systémom, odbornou prípravou, a samozrejme inováciami prostredníctvom vonkajšieho investičného plánu; zdôrazňuje skutočnosť, že zavedenie viazaných platieb viedlo k nárastu produkcie bielkovinových plodín v niektorých členských štátoch;
29. domnieva sa, že by sa mali vyvodiť užitočné závery z nedávneho zákazu používania pesticídov v oblastiach ekologického záujmu, hoci v roku 2016 predstavovali 15 % ornej pôdy v Európe (8 miliónov hektárov), pričom takmer 40 % týchto oblastí sa využíva na pestovanie plodín viažucich dusík alebo medziplodín; zastáva názor, že ako súčasť procesu využívania všetkých využiteľných poľnohospodárskych plôch, ako sa stanovilo v rámci autonómneho plánu pre rastlinné bielkoviny, oblasti ekologického záujmu môžu byť použité na účely produkcie bielkovín v rámci konvenčného poľnohospodárstva– s integrovanou ochranou proti škodcom, s prihliadnutím na skutočnosť, že poľnohospodári, ktorí pestujú tieto plodiny v oblastiach ekologického záujmu v rámci konvenčného poľnohospodárstva, nemajú vždy istotu, že budú schopní reagovať na invázie škodcov – a v rámci organického poľnohospodárstva, vzhľadom na

to, že na nahradenie dovozu sóje do EÚ by sa sója musela v EÚ pestovať na takmer 17 miliónoch hektárov; domnieva sa, že oblasti ekologického záujmu sú navyše kľúčové pre podporu biodiverzity, ktorá je ohrozená, a pre našu potravinovú bezpečnosť, pretože najmä zlepšením opeľovania biodiverzita môže zvýšiť výnosy susedných plodín, ktorými môžu byť bielkovinové plodiny, približne o 20 %;

30. odporúča úpravu ekologizačných opatrení v súvislosti s udržiavaním trvalých trávnych porastov, aby najmä regióny lepšie zohľadnili špecifické charakteristiky lucerny, či už samostatne alebo v trávinatej zmesi, na dočasné trávne porasty, ktoré sú staršie ako päť rokov, pričom časové obmedzenie znamená, že porast sa bude klasifikovať ako trvalý, podľa zákona, čím sa obmedzí preoranie po uplynutí päťročného obdobia, hoci opätovná výsadba by umožnila produkciu veľkého objemu krmivových bielkovín s väčšou bielkovinovou sebestačnosťou pre poľnohospodárske podniky;
31. víta skutočnosť, že Európsky parlament v súvislosti s celkovou revíziou spoločnej poľnohospodárskej politiky dosiahol prehodnotenie prepočítavacieho koeficientu pre plodiny viažuce dusík z 0,7 na 1 pri kompenzácii zákazu používania pesticídov v oblastiach ekologického záujmu;
32. domnieva sa, že v európskej stratégii v oblasti bielkovín by sa malo zohľadniť prepracované znenie smernice o obnoviteľných zdrojoch energie, dvojité používanie bielkovín a úloha ich vedľajších produktov, odpadu a zvyškov v obehovom hospodárstve, a podporuje striedanie a diverzifikáciu plodín a využitie pôdy ležiacej úhorom v súlade s ekologizačnými opatreniami v rámci SPP;
33. považuje za dôležité, aby budúca SPP zohľadnila ďalšie návrhy na podporu pestovania rastlinných bielkovín, ako napríklad návrhy na systémy striedania plodín minimálne každé tri roky na ornej pôde s cieľom zahrnúť strukoviny; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že členské štáty, v ktorých sú časté choroby v dôsledku vlhkého počasia, môžu potrebovať dlhšie obdobie striedania; takisto sa domnieva, že je mimoriadne dôležité vytvoriť ekosystémové platby, ktoré sú flexibilnejšie ako ekologizačné platby, s cieľom uznať prínos strukovín a olejnatých plodín pre biodiverzitu vrátane kŕmenia opeľovačov, poskytovať mechanizmy na prijímanie rizík pre inovátorov a poskytnúť čiastočnú prioritu pre proteíny v rámci politiky rozvoja vidieka;
34. zdôrazňuje, že je potrebné zaviesť nové nástroje, ktoré pomôžu zvýšiť dodávky bielkovín rastlinného pôvodu, najmä sóje, a zabezpečiť vyrovnané využívanie vo všetkých členských štátoch;
35. je presvedčený, že súčasný výskum v oblasti stratégie pre bielkovinové plodiny je roztrieštený a chýba mu zameranie; požaduje, aby sa zintenzívnilo úsilie v oblasti výskumu a vývoja, najmä verejného výskumu, nedostatočne rozšírených bielkovinových plodín vhodných pre potraviny pre ľudí a krmivo pre zvieratá, o ktoré majú malý alebo nemajú záujem súkromní investori, a alternatívnych bielkovín, ako sú bielkoviny z hmyzu a rias; vyzýva na väčšiu spoluprácu medzi verejnými a súkromnými výskumnými ústavmi; zdôrazňuje, že je potrebný regulačný rámec, ktorý podporí výskumné a inovačné programy s cieľom dosiahnuť zvýšenú a konkurencieschopnú produkciu bielkovín;
36. odporúča, aby sa zvýšili investície do priemyselných a poľnohospodárskych výskumných projektov, ktoré sa zameriavajú na zvýšenie kvality a rozmanitosti

funkčných bielkovín určených na ľudskú spotrebu;

37. považuje za nevyhnutné zabezpečiť našu sebestačnosť dodávok sóje prostredníctvom intenzívnejšej spolupráce s našimi susedmi a diverzifikovať udržateľnosť pôvodu bielkovín produkovaných mimo EÚ, najmä od susedov EÚ, ktorí sa priklonili k Európe a pestujú sóju, ktorú možno prepravovať v rámci EÚ po Dunaji; požaduje, aby tento dovoz spĺňal rovnaké sociálne a environmentálne normy, aké platia pre produkciu v rámci EÚ, a pripúšťa, že pestovanie sóje bez GMO je vítané s cieľom uspokojiť požiadavky spotrebiteľov;
38. uznáva, že súčasné poľnohospodárske postupy sú nemysliteľné bez sóje, že táto veľmi dôležitá strukovina v nedávnej minulosti takmer vymizla z európskych pestovateľských plôch a že pestovanie sóje vzrástlo zo 17 miliónov ton v roku 1960 na 319 miliónov ton v roku 2015;
39. požaduje úpravy druhého piliera SPP s cieľom zabezpečiť lepšie uznanie a odmeňovanie za prínos plodín, ktoré živia opeľovačov v kritických chvíľach sezóny (skoro kvitnúce rastliny na jar) a ich úlohy v boji proti úbytku opeľovačov;
40. podporuje vytvorenie transparentných systémov označovania výrobkov na základe certifikovaných výrobných noriem, ako sú normy Danube Soja a Europe Soya;
41. domnieva sa, že hoci dohoda z Blair House z roku 1992 je stále platná, je už zastaraná a nemala by brzdiť udržateľný rozvoj bielkovinových plodín v Európe;

o

o o

42. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.